

Latw p f f o u A w i s s.

56. gadagabjums.

Nr. 25.

Dreščdeenā, 22. Juni (4. Juli).

1877.

Redaktera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westborn k. (Reyher) grahmatu bobde Jelgawā.

Rahditajs: Kara sinās. Wisaunalahs sinās. Daschadas sinās. Atbilde uf preešmejumu „Latw. aw.“ Nr. 23. f. g. Dimants. Sweltigi tee, kas meeru tur. Sarkana šlimība. Kara laika. Dahwanas. Stubinaschanas.

Kara sinās.

Ar pahrieeshanu pahr Donawu kara darbi nu zitadi fahks weiltees, sinams nu wispirms wehl ir nogaidams, ka neween pret Galazu, bet ari zitās weetas Kreewu karaspheks ees drihs pahri un fahks no wisahm pusehm Turkam eet wirsū. Jau tagad schis pirmahs fohlis ir Turkam lohti beedigs, jo nu ir dala no zeetofnu spehka jastunda uf Dobrudschas pusi un zeetofnu paleel masal apfargati. — No Pesterburgas „wald. sin.“ no 13. Juni sino tā: Komandeeris no 18. kahjineeku diwisijas, 1. brigadas ir ispildijis fawu usdewumu, pee Galazas pahriet pahr Donawu un Budschak kalnā uskahpt. 10 kompanijas to nakti uf 10. Juni sakahpa laiwās, wisapreefschu Resanas un Raschlas regimentes. Genaidneeku baterijas apschaudija spehzigi pirmohs Resanas pulkus. Leitnants Elfners un Suschkows bij wisu pirmee preefschā. Turku jahjeji krita muhsejem fahnōs, bet Raschlas pulki bij drihs klahn un dsina tohs atpakal. Ap pulksten 7. no rihta Turkeem peenahza jaunš spehks palihgā un nahza no kreifahs puses mums wirsū, muhsejem bij jakaro pret wisu kawaleriju un 2 leelajeem gabaleem. Afinaina karoschanahs gahja lihds pusdeenai; Kreeweem nebij jahjeju nei leelo gabalu pee rohkas, tee ar schitikeem krita Turkeem wirsū. Tilkhds ka Kreeweem atbrauzja leelais gabals, Turki fahka wilktees atpakal; ari muhsejem nahza drihs jaunš spehks klahn un nu apnehma Budschaka kalnus. Kā generalis Schukows apraksta, tad 10 kompanijas tur karoja pret 3000 Turku kahjineekem, 300 jahjejem un 2 leelgabaleem. Warenu firdibu rahdija tee palkawneeki Schulgin, Schelkownikow, Mikejew, 2 kapteines un 1 leitnants no Reschlas pulka. Leitnants Elfners un Utraschkewitsch un 88 saldatsi tika eewainoti. Kritufchi ir leitnants 2 Wasiljewi un Nikolstis un 41 saldats. Reifars apmekleja wisus eewainotohs lasaretēs, isdalija pats gohdasihmes un naudas dahwanas. — 11. Juni generalis Zimermans ar Borodinas regimenti ar laiwahm un struhgahm peezehlahs pee Matschinas un tika tur mihti usnomti.

— Preefsch schi karalaita ta zitu leelwalstju istureschanahs ir tagad tiktahlu gairchi noredsama, ka war faziht, Austrija drihs nems dalibu, Turks lihds eedama. Kā dsirdams, tad starp Austriju un Kreewusemi un Wahzemi norunahs, lai Austrija ar fawu karaspheku ari nahk un apmetahs Bosnija un Herzegowina. Sinams schim brihscham Austrija wehl leekahs

itin meera stahwoht, bet wisa ta karaspheka sagatawoschana un nostahdischana sihme uf tam, ka drihs grib eet Bosnija eelshā. Tapehz tad ari saprohtams, ka Serbijai nefauj kahjās zeltees, jo abas leelwalstis, Kreewija un Austrija grib, lai Serbija kā neitrals semesgabals paleel widū; tā ka abi karaspheki nefadurahs nemas ar faweem darbeem kohpā; par to warbuht galā Serbijai kahdu semestubri atmetihš. Ungareescheem tas sinams gan nau pa prahtam, ka Austrija pret Turku stahj, mihtak teem buhtu redseht, kad pret Kreewu zeltohs, un ko zilweks wehlahs, to winsch ari sarefs, kur ari nau redsams, tā tad Ungareeschi fapno, ka Austrijas sagatawoschanahs buhschoht pret Kreewiju, bet tee ir skaidri neeki. Wahzeme ir pee wisas tahs nogudroschanas lihdsfinataja un ta ne uf weenu zitu pusi ne-aire, kā Kreewijai par labu. Tas ari buhs no Austrijas itin gudri, jo winai tagad ja-atmet dohmas Wahzu leetās lihdsdarbotees, turpretim jahahl jo spehzigi tahs tautinas deenwidus rihtōs sew peedraudsetees un ar tahm faweenotees. Englante redsedama, ka nekur newar draugu atrast, turahs tagad itin meerigi. Kreewu kanzleris tai apfohljis, kamehr ta nejanufsees pulkā, tad Kreewija neaistiks neko, kas Englantei dahrgs, bet ja Englante neturehs fohlijumu, tad ari newar gaidiht, ka winai pa prahtam darihš.

— Par weenu duhschigu Kreewu karawihru sino tā: Leitnants Nikonows peldu apgehrbā celihdis peldeja weenu torpedu lihds stundams nakti pee Turku brumu fuga, gribedams to fapahrdiht; jau bij uf 3 asis kugim peelihdis, bet aif stiprahs straumes nespheja torpedu palajst walā un straume to nu panehma un dsina kahdas 29 werstes uf leiju; lai eenaidneeki to nepamana, winsch weseļu deenu paslehpahs needrajā, kamehr nakti sweijneeki to aizehla uf Kreewu sehgeri.

No Kaukafijas karalaita jau daschi pulzini zeetnemtu Turku ir zaur Maskawu zauri westi uf ziteem pilsehiteem. Laidis gan tohs ne-apsweizina nezil mihti, tomehr rahda teem fawu lihdszeetibu. Weenu deenu bij atkal atbrauzis tahds pulzinsch; wagoni bij pee bahnuscha peeturejufchi un pa wagonu lohgu raudsijahs zauri weens paivezs Turks un redsedams weenu Kreewu feewinu patlaban masu puifenu uf rohkahm garam nefam, winsch meta ar rohku, lai tam peenes to maso, ka war winu nobutschoht. Seewa bihdamahs, ka Turks winas behnu ne-aisteek, gahja mudigi garam, winu neklausidama. Tē peenahza ohtra feewina un pasneedsa Turkam fawu behrinu. Turks ar asarahm azis nebeidsa ar maso mihtinatees un fazija, ka winam ari tehwa firds fahpoht, jo esohht tahdu paschu masu behlinu mahjā pametis un ne-esoht to fen fen redsejis, tā ka

wahrdeem peemineja, ka Jelgawa pasaude ne tik ween augsti zeenitu skohlotaju, bet ari weenu no wisu-ustizigakeem un kreetneem birgeteem; Seesemannf. nahkshs pateiziba, ka ugunedschseju beedriba ta uplantusi, winsch bij tas, kas Jelgawas istahdi isgahdaja, winsch ir tohs pirmohs fohsus spchris, ka Jelgawa pilsehta kreisfokhla tohp zelta u. t. pr. Wehl runaja Germanow k. wisu Kreemu wahrdä, kas Jelgawa dshwo un wira schkirshanohs noschelo, ari no Latweeschu pufes skohlotajis K. Bertram k. isteiza pateizibas wahrdus. 27. Mai wakara wisi gimnastijas skohleni ar lahpham rohkäs nahza atsweizinatees no sirsniigi mihlota skohlmeistera un no sawas pufes pafneedja tam par peemimu sudraba rakstamas leetas. Lai Deews wina pawada jaunä weeta un dohd tam daudi swehtiba ari tai jaunä amatä atkal strahdaht!

Jelgawä ir wehl ari no dascheem pag. wezakeem un ziteem lauzineekeem fastahdijusees weena „weetiga komiteja“, kas dahwanas lafa preeksch kara eewainoteem un wina pakalneekeem. Par preekschneeku tai ir A. Weber k. Mihgä, preekschneeka beedris B. Allunan k. Jelgawä, esereela, kafeeris D. Kronberg Falzgrafes Sildegunds, rakstu-wedejs K. Bertram Jelgawä. Zeram, ka ari schi komiteja ar sawahm dahwanahm peebeedrofees leelajai Baltijas aprinka komitejai, kas wisa schini leeta buhs par teizamu preekschneezi wisahm 3 Baltijas gubernahm un ar Lehrpatas uniwersitetes flaweno dakteru profesoru palihdsibu par flimneeku apgahdashanu jo spehzigigi un swehtigigi spehs strahdaht.

Par scho leetu runajohht gribu te wehl ari deht tahs kwiiteereschanas par tahm dahwanahm lasitajeem pahri wahrdus faziht: Pa wisu muhsu tehwu semiti ir tagad leels pulks komiteju, kas latra sawä weeta tahs dahwanas preeksch kara eewainoteem sawem un tahlak eemakfa. Sauehmeji atkal gribedami saweem dewejeem atrahditees, nahk pee redakzijas un luhds, lai wina apleezinaschanas par ristigigi dahwanu sawemshanu awises unem, daschi sawas kwitantzes pat wisu deweju wahrdus un ari katra drahnasgabalu sewischki usdohdami. Kad nu kwitantshu skaitis tik lohstiwairojees un tahs nereti tik garas, ka muhsu neleela awischu lapa nemas nespehi wisahm tahdahm wehleschanahm iskalpoht, kaut ari gribetu sawu labprahhibu schini tehwsemes leeta rahdiht, — un kad nu wehl ari ohtra kahrtä jafaka, ka kattram kristigam dewejam tas pateesi newar nemas ihpaschi mihti buht, ka wina wahrdü wisu preekschä daudfina, jo winsch nau dewis sewi gohdinadamees, bet gribedams tik mihlestitibu rahdiht teem brahseem, kas kara, un kattris ir ar meeru, kad tik wina dahwana turp noteek, kur tahs palihdsibas wajjaga, ko tathshu no kattras muhsu komitejas waram apgalwoht, tad gribu te zaur schihm rindinahm issludinaht, ka es us preekschu usnemshu bes makfas sawas awischu sludinaschanas wisas tahs kwiteereschanas, ko apstiprinatahs komitejas waj nu pee redakzijas waj pee muhsu ekspedizijas Jelgawä eesuhthihs, tik tad, kad schinis kwiteereschanas buhs apgabalu minehts, zil leela summa no tahs un tahs draudses tai un tai laikä atkal eemakfata. Ja kam patiktu no sawas pufes garu listi ar wiseem dahwinataju wahrdeem, un wisus drehbju gabalus usdohdoht, awises list, tas to warehs dariht, bet par tahdahm kwitantzehm tad buhs jamakfa ka par kattru zitu sludinaschanu.

No Willandes raksta, ka tur 28. Mai 73 jaunekki is afahrtejahm lauku draudshem nahkuschki pee effama us karadee-

nesta pa-ihstinaschanu (us 4 gadi). No scheem kahdi 50 pastahwejuschi effama. Ta ir jauka leeziba, ka ar muhsu skohlubuhshanu ir stipri atkal us preekschu gabjis; schahdu effama kandidatu ir ihpaschi dauds raduschees is Willandes aprinka.

Starp Mihgu un Zehshim no 19. Juni ir dikschanka eetaifita, kas trihs reis par nedeku brauz schurp un turp; isbrauz pulksten 7. no rihta. Makfa ir 3 rubl.

No Behterburgas. Tee 15 wagoni, ar kuru muhsu Kungs un Keisars us Numeniju nobrauzä, ir no lohsti flaksta isskata; tur ir wairak rati pulka, ar kureem zitureis brauzä Grantshu keisars Napoleons, un ko Kreemu waldischana nopirka. Pohgeem ir dahrga shda aiskaramee, grihdas ar skaiskeem Persijas dekeem apsegtas; gar seenahm eet leeli speegeli.

No Warschawas raksta, ka tur 15. Mai Berschestinas zeemä paschä deewkalposchanas laikä katotu basuzä pehrkons eespehris, nahkuschki weens pehz ohtra 3 spehreeni, pirmais zaur tohrni; wairak ka 50 zilweki tikuschki nosperti waj stipri eewainoti.

Utbilde us peesihmejumu „Latw. Nw.“ Nr. 23. sch. g.

„Latw. Nw.“ Nr. 20. sch. g. nehmoht ar labu nodohmu kahdu wahrdinu par dseedaschanas swaru preeksch wispahrigas isglistibas rakstih, peesihmeju pee tam ari ar preeku tohs dseedataju-kohtus, kas ne-apnikuschki pa un ap Jelgawu us scha lauka strahda, ka ari tohs noscheloju, kuri daschadu eemeflu deht bij isnikuschki. Pee beidsameem mineta nummurä peeskaitiji ari fenako „Lihgo dseedataju-kohtri“ (pee Jelgawas). Tagad atrohdaht „Latw. Nw.“ Nr. 23. sch. g. kahds „peesihmejums“, ko kahds „Kaiminsh“ man ihguu un naidigi preti sueds, it ka es ais greissirdibas waj zita kahda slihta nodohma par „Lihgo-kohtri“ ta buhtu rakstijis. Es gan sinu, kas ais mana kaimina sheppjahs; tathshu to labu esmu gataws peenemt ari no niknaka eenaidneeka. Tapehz tad nu pehz Zuhshu wehleschanahs, zeen. „Kaimin“, nebuht nenemu par laumu, ka „Lihgo-kohtis“ nau apstahjees, bet naigi ar dseedaschanu puhlejahs. Ja nu ta, tad preezajohs; bet puhlejatees jo stingri sewim par isglistibu un sawatees ari par „Lihgo-kohtri“ un ne wis par „Bramberges-kohtri“; jo tik lihds Zuhsh turpmak ta atkal nedariseet, tad man atkal buhs pilna teesiba rakstih, ka „Lihgo-kohtri“ wairs nau. Ta tad nu, zeen. „Kaimin“, buhsim islihdshinajuschees. B. K.

Dimants.

Dimants bagateem un uabageem ir pasihstams. Bagatee to nehja eelsch krohneem, gredseem, faktahm un dohshem; nabagi wina nehshat ne-eespehdami, to tomehr dabu redseht, ja ne wairak, tad tomehr tad, kad glahsneeks ar to pahrgreesch stiklu preeksch ruhthim. Pehz wehtibas dimants ir wisu atminu jeb mineralu kehniusch un muhsu prastees semes un flintsalmiini ir wina semneeki, bet pehz sawas dabigas buhschanas tas nau wairak nekas ka isklauseta skaidra ohgle. Selts ir tas skaidrakais metals, bet wina dseltenais spohschums pret dimanta baltu spiguloschanu ir tikpat ka dseltenas wakkaswezes spihdums pret skaidreem balteem faules stareem. Dimants eelsch sewim steids eerant wisu gaischumu, ka kad tas gribetu buht masa faulite ar

fawu spihdumu. Kad dimants kahdu laitu bijs faules spohschumä un to nu peepeschi eenes tumfä, tad winsch no sewis isstaro masu gaisminu un neweena semes leetina no sewis neisdohd tik skaidru zaurspihdigu spohschumu, kã schi no dabas kristaleta ohgle, tapehz winas leelu zaurspihdibu fauz par uhdeni un to eerauta spohschuma isstarofchanu par uguni. Dimanta uguns spehlejahs eelsch wisahm warawihlfines sehrwehm un tik rasas pilceninsch rihta faules spohschumä ir lihdsigs dimanta graudinam.

Melna mallas- un alminš ohgle ari eerij wisu gaismu, bet wina neko ne-atpshidina atpakal, turpreti dimants neween eefuhz wisu spohschumu, bet tas to ari staro atpakal preefsch muhsu azihm. To baltu spohschumu winsch tã kã spehledams mirdsina, gan baltus, farlanus, salus un atkal dseltemus starinus isstaidams. Schi pehrwju-spehle ir tik tad ihsti jaula, kad tas dimanta grauds ir slihpehts, kad tam ir us wisahm pusehm lihdsenas ruhtes. Tahdu slihpetu dimantu fauz par briljantu, tas buhtu ihsti latwisiki: spihdeklis.

Bet zaur ko dimants dabu fawu skaidribu un zaurspihdibu? Zaur to, kã Maditajs schohs semes pihschlus tã kohpã salizis, kã katrs krijsinsch ohtram blakam stahw taifnä lihniã un neweens nau krusteem. Un schihs masas dalinas ir atkal tik zeeti kohpã saspeestas, kã schi zitadi weegla ohgle nu ir gandrihs tschetreis smagaka nekã uhdens un ir tapusi zeetaka nekã wisi almini un metali. Rabs tehrauds jau ar ir lohti zeets; jo ar tahdahm leelahm tehrauda schkehrehm eelsch skahrdas fabrikeem pahrgreesch dsel-strunki no masa pirktina resnuma kã kahdu papihra kumfschiti. Laha tehrauda wihle ir wehl zeetaka nekã tahdas schkehres, bet kad ar to mehginatu glahsi pahrgreest, tad nepagalam newaretu, tadehl kã glahse ir wehl zeetaka nekã tehrauds. Tik ar dahrgem almineem, ar topasu un korundu war stiklu pahrschelt, bet kas paschus tohs dahrgus alminus graisa, tas ir dimants. Ur dimanta graudinu glahsneeks pahrgreesch stiklu kã skaidu ar nasi.

Bet kad nu dimants ir tik zeets kungs, kã neweens tam nedrihst preefschã stahtees, kã pat tehrauds un dahrgi almini ir par mihsstu winu apstrahdacht, kã tad winu war slihpeht?

To kungu peewar zaur wina pascha spehku, tas ir: Dimantu slihpe ar wina pascha putekleem. Tagad tas nu gan ir sinams, bet tas mallaja dauds puhlina un mehginaschanas, lamehr zilweki atrada to lihdselli. Slihpeschana gan wezõs laikõs bij passihstama, jo pat wezee Egipteeschi fawas piramides un obeliskas bij uszehluschi neween no aptehsteem, bet ari slihpeteem granit almineem. Tã alminu slihpeschana tapa isdarita zaur besgaligu berfeschanu ar smiltihm, kas mallaja gauschi dauds puhlina. Behz tam, kad stikla taifschana bij atrasta, tad ari usgahja, kã ar galodu, kas ahtri greeschahs, war slihpeht glahsi, kad us rezilas pilina smilshainu uhdeni. Zaur tahdu eewehroschanu kahds jauneklis, ar wahrdu Berkems, nahza us tahm dohmahm, ari dimantu slihpeht. Papreefsch winsch weenu dimantu berseja ar ohtru, zaur abi noslihpejahs smalkus puteklus atmesdami. Nu winam fapraschana atwehrahs. Winsch fanehma drohschu duhschu un fadaustja masu dimanta gabalinu smalkõs puteklõs; jo dimants ir lohti traufens, kas lauajahs fadaustees. Us lihdsenas tehrauda plahtes, kas tã bij eetaita, kã wareja schigli rinki greeftees, kã dsirnawu wirspuse,

Berkems usbehra dimanta pulveri un nu ar to zitus dimantimus wareja slihpeht kã gribedams.

Wina fadaustais dimants un puhlinsch tapa bagatigi aismalshahs; jo tikai tee slihpetee dimanti ir spohschs un zeentjams gresnumš preefsch krahschnumu zeentajeem. Gan ari teem neslihpeteem dimanteem ir faws spohschums, it ihpaschi teem, kas jau no dabas ir tahdi daschlantaini ar astoneem, fescheem un tschetreem, ari diwpsdmit klajumeem, bet zaur slihpeschanu ari tee kristali dabu leelaku spohschumu un krahschnaku pehrwju laistischanohs.

1475. gadã minehts dimanta slihpeschanas meisters Berkems slihpeja Burgundes herzoga Kahela slaweno dimantu, zaur ko tas tapa par pateefigi dahrgu almini, tik skahde, kã ohtrã gadã tas duhschigais herzogs pret Schweizeescheem karodams, tani kaufchana pee Gransones, lihds ar fawu krahschno dimantu pasaudejã wehl krahschnaku rohtu, fawu gohdu un dsihwibu. Dsihwibu nahza nahwes rohkã un dimantu few peefawinajahs bagatee grafi Fuggeri.

Dimanti ir daschadi: uhdensgaischi, balti, pelesi, dselteni, filgani, melgani, reti farlani un dselteni. Tik tee gaischee un zaurspihdoschee tohp slihpeti par briljanteem, turpreti tee tumschee tohp fabersti par pulveri preefsch slihpeschanas un no teem taifa ari tohs glahschu greesejus. Slihpeti dimanti pehz fawas isskatas ir diwejadi; briljanti un rosetes. Par briljanteem fauz tohs, kuri us wisahm kantihm ir slihpeti, ar daschadeem klajumineem, stuhraineem, gareneem un apateem un eelsch kureem tadehl pehrwju-spehle war laisitees un mirdsieht no wisahm pusehm daschdaschadi. Par rosetehm fauz tohs dimantus, kas wisapfahrt ir slihpeti, bet lam apafscha ir lihdsena.

Dimanteem ir daschads dahrgums. Neslihpetee, un preefsch slihpeschanas negeldigee, mallã lihds 9 rubli par weenu karatu, tee preefsch slihpeschanas derigee mallã kahdus 15 rubl. par karatu un tee pateefi slihpetee un weenu karatu smagee dimanti mallã lihds 75 rubli gabalã un jo leelaks tas gabals, jo wehl leelaka ir wina wehrtiba. Tã nu wiswairak slihpeschana tam dimantam dohd ihstu wehrtibu un winu sadahrdina tik leelã mehrã. Lai schis dimanta dahrgums jo gaischaki taptu faprohtams, tad jafaka, kã winu swer us apteeka swarineem un weens karats ir tik masa swara dalina, kã 75 karati eet us 1 lohti, jeb 2400 us 1 mahrzinu. Starpã japeemin, kã tas wahrds karats ir nahzis no Afrikas, kur aug masas pupinas ar tahdu wahrdinu un Afrikaneeschi tohs pupinu graudinus bruhke par swaru bombinahm pee selta swehreschanas.

Dimanta wehrtiba zelahs pehz wina leeluma un prohti tahdã mehrã, kad weens karats, pehz mineta tirgus mallatu 75 rublus, tad ohtrs gabalinsch 2 karati smags nemalla wis tik ween ohtrteek, bet mallã tschetreis tik dauds, trihsreis smagaks mallã dewinreis tik dauds un tschetreis smagaks feschpadsmit reis tik dauds. Tã dimants fawã wehrtibã un dahrdisibã kahp pa leeleem lehzeeneem un pasaulã nau zita tahda leeta, kas ar briljantu waretu swehrtees, tapehz tas pehz pateesibas nopelna to wahrdu: dahrgais almins.

Lai gan dimants ir tik besgaligi dahrgs un zeets, tad tomehr zilweki to mehginajuschi sadedsinaht un tas wineem isdewees. Kã tas warbuht, kã zilweki sadedsinajuschi dimantu, to wiszeetako almini? Tã dasch brihidamees eefaulfrees. Skan

gan burwigi, bet ir riktigi; jo dimants, ka jau fazihis, ir ohgle, un ohgli war fadedsnaht. Domehr pee allaschigas uguns dimants nekaujajs fadedsnatees; tas karstums winam ir par masu. Tik pee 800 grabdu karstuma pehz reomira termometera, tas ir pee 10 reis tik leela karstuma ka uhdenswahrischanahs, kur ari sudrabs isfluhst, dimants lehni fadeg ar pamafu fwehlofchanu.

Weza pasauke nemas nebuhtu tizejusi, ka dimants laujajs fadedsnatees, tapehz Rohmneeku dabas dibinatajs Plinijus drohschi dimantu flaweja par tik zeetu, ka wina dabu ne uguns newarohht uswareht. Ari meh's jaunpasaulneeki gruhti waretu tizeht, ka dimants laujajs fadedsnatees, kad kemijas gudriba mums nebuhtu atsegusi to noslehpuumu, ka dimants nau nekas zits, ka wisflaidraka ohgle.

Jau 1675. gada flawenais Newtons (jalasa Kutens) dimanta stipru starulaischichanohs nokatidamees nahza us tahm dohmahm, ka tas esohht fadedsinama leeta, un Florenzes leelherzogs Komus III. peerahdija schahdu dohmu pateesibu, kad winsch weenu dimantu fadedsnaja ar leelu faules glahsi. Ko tahs paschas pateesibas pahrlleezinajajs keisers Franzis I., kas nahza us tahm dohmahm, wairak masus dimantinus sakauseht lohpa weena gabala, lai waretu zelt wina wehrtibu. Winsch pee tam nebruhleja faules glahsi ka Komus III., bet tohs gribeja iskauseht spehzigä krahfnes uguni. Ak, ka winsch/sabihdahs, kad wina dahrgi almini nekusa, bet fadega, un schi mehginaschana winam atnesa fshadi pee kahdeem 2000 rubleem.

(Us preefchu wehl.)

Swehtigi tee, kas meern tur.

Brauzohht Latina nepeekusufi fauza sawu brahliti un jo gauschi raudaja, tamdeht ka winsch ne wahrdu ne-atbildeja. — „Do teescham wair's newar istureht,“ Rosalija fazija, un winas mahte dufmigi eesauzahs: „Waj tu jel buhfi klusu! Ko tu te kaukuro?!“ — Meitene paslehpa/bailigi sawu waigu apaksch no Albertines pah'r wina pah'fegto deki un schnuksteja tur klusam tahlak.

Kad kamanas Alminakalnes pils preefcha aptureja, isfrehja winahm tuhliit sulainis preti. Edmunds tam ussauza: „Franzi, atwed azumirli schinis kamanas daktera lungu. Ruhds, lai winsch steidsahs, jo ir leela waijadriba, kur zilweka dshiwiba wehl tikai deega pawedeena karajahs.“ — Kahrlis sawas rohkäs nesdams winsch eesfrehja namä.

Tidrihs ka Edmunda mahte, laipna, mihliga seewa, no tam, kas notizis, bij dabujusi snaht, wina tuhliit isgeheba ar Albertines peepalihdsibu Latinu, eelika wina eesildita gulta un eepilinaja drufku wihna winai mutē. Pehz tam abas eegahja nekurinata kambari pee Edmunda, kas ari sehnu jau bij isgehebis un us falneem noguldinajis, kur winsch ar kahdu kalponi Kahrla meesu zaur zaurim ar sneegu berseja. Abi seewischi nu pee tam peepalihdsija. Berseja un birsteja ilgu laiku weens pehz ohtra, bes ka pee Kahrla jeb kahda sime buhtu bijusi pamauama, ka wehl dshiwiba kaulos.

„Nabaga behrens!“ Edmunda mahte Kahrlis noschehloja. „Nau ari nekahds brihnum's, ka winsch salu nau warejis iszeest. Winam jau tikai kauli un ahda. Dihri bail, wina lohzeklus zeetak aiskahrt, tik nolcesufchi un wahji ir wini.“ — Nu eenahza

daktera lungs, apraudsija ruhpiigi Kahrla meesu un beidsohht fazija: „Sirbs winam wehl pufsi, kaut gan tikai loh'ti wahji un apstahdamahs. Tadeht zeresim, ka warbuht wehl buhs dshiwotajs. Berstim un birstefim wehl tahlak.“ — Pehz kahda brihsha winsch preezigi fazija: „Ahda eesahl farkana mestees. Paldeews Deewam! Ne! — winsch jau elpo — luhpas atwerahs — eetezineet ahtri kahdas pilites wihna! Mikhle jau fahl atkal aishriht.“

Ari lihgfimu waigu Edmunds sawus palihgus usluhkoja, kuru azis tik pat preezigi winam preti smaidija. Ihpaschi mirdseja Albertines azis tahda spohschumä, ka tahs wehl nekad nebij redsetas. Albertine isfkatijahs pateesi jo flaisa.

„Puikas iglahbschana ir mana wisjaukaka seemasfwehtku schkiakiba,“ Edmunds sirfnigi fazija. — „Tapat ari mana,“ wina mahte un Albertine atbildeja is pilnas sirbs. „Bet nu, Edmunda mahte us Albertini fazija, „atpuhschatees no sawa leela puhlina. Gita silaja kambari, kur juhfu tante un Rosalija tehju dser.“ — „Ja, mani mihlee palihgi,“ daktera lungs fazija, „man juhs wisi no scheijenes jafuhta prohjam un tas, kas nu darams, weenam pascham ja-ispilda. Kad flimais usmohstahs un tik dauds fwefchu zilweku ap fewim reds stahwam, tas waretu wina atweseloschanai fshahdeht. Skat, winsch jau kuffina luhpas. Ko winsch gan fazih's?“ — „Swehtigi tee,“ Kahrlis klusi, apstahdamees murminaja, bet tak ta, ka wareja saprast, „kas — meeru tur.“

„Gohdigs puika!“ Edmunda mahte firdi aiskustinata fazija. — „Wina pirmee wahrdi ir is bibeles.“ — „Prohjam — ahtri“ — daktera lungs klusi eesauzahs. — „Winsch jau miel'schkiina azis!“ — Wini aishgahja.

„Pirms gribu Latinu apmeerinahht winas brahla deht,“ Edmunds fazija. — „Un meh's atkal gribam drufzin uspuzetees, ka waram fwefchajeem rahditees,“ wina mahte fazija un eegahja ar Albertini fahnkambari. — Edmunds atrada Latinu zeeta meega gulofchu un eegahja silaja kambari, kur winsch sawu bruh'ti ar winas mahti weenas paschas atrada pee tehjas galda.

„Preezajatees lihds ar manim,“ Edmunds lihgfimi eesauzahs, „muhfu nabaga nosaluschais puika ir laimigi atkal atdshiwinahts. Bet, sinams, puhlinu un laiku gan tas maksaja.“ — „Ta?“ — weza kundse aufsti atbildeja. — „Tas ubagu puika, ka leekahs, juns dikti zeeti pee sirbs ir peefects? Waj juhs wina pasihsteet?“ — „Ne,“ Edmunds atbildeja, „es eesfch katra zilweka, kam mana palihga waijag, eeraugu sawu tuwaku.“ — „Ak, tu schehlfirdigais Samariteeti!“ weza wina peefohheja. Rosalija turpreti zeeta klusu un peeri saraukufi idsehra ar malku sawu glahsi tehjas. — „Bet kur gan Albertine paleek? Kur juhfu mahte?“ „A! re, tur winas patlaban atnahk,“ Edmunds atbildeja. „Bet luhgtu atwehleet man, ka wehl us ihu laiku aiseemu. Efmu kahdas masas dahwanas eegahdajees un gribu seemasfwehtku sahli eeriktheht, pee ka man wehl makeniht kas jafarauga, ari wehl eglites fwezites ir ja-aisdedfina.“ — „Waj tad to kahds sulainis newar padarih't?“ „Ne,“ Edmunds atbildeja, „tee ir preeki, ko es tikai preefch fewim ween ustaupu.“ Klusi palohzijeess winsch aishgahja un dewahs us sahli, kur daschdaschadas dahrgas schkiakibas us gara galda bij isliktas, pah'r kurahm lihds greesteem sneegdamahs eglite sawus satohs sarus isplatija.

„Mana nahkofcha seewas mahte,“ Edmunds apakfch fewis dubinaja, „un wiswairak Rosalija, paliks, kà zeru, gan atkal mihligakas, kad redsehs, ko es preefch winahm esmu apgahdajis.“ — Winsch iswilka is sawas kaschokswahrku krahfch-kabatas, kuras winsch ais leelas steigfchanahs bij aismirfisis nowilkt, kastti, kur eefchà bij ta feltleeta ar dahrgem afmineem, lai waretu to pee tahm zitahm, sawai bruchtei schlinkojamahm leetahm peelikt. Bet lihds ar to iskrita semè falohzihts papihris, kuru winsch tuhltit pazehla.

„Sudrabkata rehkinums!“ winsch dohmaja. „Ir kwi-teerechts un sudrabkalis gohdawihrs, kas ohtreis maksu neprafihis. Zitam neweenam ari nau jasin, zil feltleeta manim maksafajusi. Tadeht uguni ar kwitanzi!“ — Winsch atplehta papihri un tureja pahr degofchu waska-swezi wirs sudraba luktura. Bet ahtri winsch atrahwa papihri atpakal.

„Kas tas?“ winsch fatruhzees eesauzahs. „Ja jau nau kwitanze, het wehstule! Bet kà gan wina manà swahrku kabatà ir nahkufsi? Waj wina pee manis rakfita? un no kam? Winsch lassja un — fastinga! —

„Weenigi, muhschigi mihlota Rosalija!

Zuhfu beidsamahs rindinas mani eegruhdufchas wisdritakà besdibinà, wisleelakà issamifchanà. Kà? Zums bij eespehjams ar rupju semneeku faderinatees, kas Zuhfu debeschligohs jaulumus ne muhscham neproht wehrteht? Zuh man subdseet, ka no wezakeem teefet speesti, winau prezeht — Zuh, kuras pastahwigu dabu es wairak reifas esmu dabujis apbrihnoht? Zuh rauggeet mani ar to apfohlijumu meerinaht, ka Zuh, kad ne wairak, taf par seemahm, pilsehtà dsihwofeet, kur tad warefim fa-eetees. Tad es jau buhtu ohtrais noschelojamais Tantalus, kas pee bagati applahta galda sehsh, het nedrihkt neds ehst neds dsert. Zuh jau labi sineet, ka es esmu sawa onkula Stammera weenigais manteneeks. Mans onkulis jau wairak nedelas ir fanihzis un kad winsch mirst, tad man nau wairak nekahdi kawekki zetà, pehz Zums prezeht. Es Zuh tadeht apswehrinu pee muhsu mihlestibas! pawilzineet zil ween eespehjams un kà ween sinadami. Ja ne — tad es pee Zuhfu kahjahm sawu garu islaidifchu. Zuhfu lihds nahwei falaustais

Hugo Stammers.

Papihris noknirfchleja ween Edmunda dreboshàs rohkàs. Winsch to nosweeda us galda un issauzahs: „Waj waru sawahm azihm ustizetees? Waj tahda wiltiba, tahda leekuliba jeb kad jau ir peedfshwota? Tas tad bij tas eemeflis, kapehz Rosalija par seemahm pilsehtà gribeja dsihwoht! Ha, nu es to leekuleni til pat dsiti eenihstu, zil es pirmak winas smukà waigà biju eemihlejees. Ak, zil dauds manai mahtei bij taifnibas, kura Rosalijas newehrtibu labak pasina nekà es, mani beedinaja preefch winas un tikai us manu gauschu luhgfchanu bij peedabunama, sawu atwehli us muhsu saweenofchanohs doht. Ak tà — es rupifch, nemahzihts semneeks? Hugo Stammers turpreti flakfhs jahjeju ofizeeris, pee tam wehl palaidona, isschkehrdejs un kahrschu-spehlmanis. Wehlu tew labas laimes, Rosalija, winau dabuht. — Bet, lai buhtu kà buhdams! Bet kas man to wehstuli swahrku kabatà eebahfhs? Waj warbuht Rosalijas istabasmeita, kas par to dabuto pliki un deenesta atlafchanu gribedama atreebtees, to padarijusi? Ko nu dariht? Waj mihligam isliktees un preezigu gihmi rahdihht? Ha! es gan jau sinatu, kà es Rosalijai wislabak un breesmigak waretu at-

reeht. Man tikai waijadsetu tahs fcheit winai nospreestahs schlinkibas lihds ar dahrgo feltleetu Albertinei preefchirt un winau luhgt, lai wina man paleel par laulatu draudfemi; turpreti Rosalijai winas mihlaka wehstuli, kà muhsu schkirfchanas grahmatu, us schkihwa pasneegt. Bet, ne! tas buhtu par traku un ne mana mahte neds Albertine ar to nebuhtu ar meeru. Kà gan buhtu, kad peepefchi faslimis isliktohs?“

(Uf preefchu wehl.)

Sarkana flimiba. Lihds ar to karstu laiku dauds weetas pee zuhlahm ir atkal rahdijusees ta uguns sebrga, tumfchi farkani plekti, kas lohti lipiga un ar ko zuhkas dauds aiseet pohfà. Preefch weselu issargafchanas un flimu dseedinafchanas ir par derigako atrasts, zuhkas tureht wehfàs, ehunainàs weetas, doht 2 reis par deenu lihds 2 gadus wezai zuhkai pa puslohti salpetera un 1 lohti glaubersalza; pusgada wezai zuhkai pus til dauds. Labi ir, kad zuhlahm dohd ruhgufchu peenu. Ziteem isdewees paglahbt zaur ahdereslafchanu, prohti astes galinu nozehrtoht; to waroht ir pee weselahm dariht deht issargafchanas no tahs kaites.

9.

Kara laifà.

Mahmin waiza saw' dehliru,
 Kam puzeji kumeliru?
 Kam puzeji kumeliru?
 Kam leez selta eemauktinus?

Waj tu jahf' pee tautu meitas,
 Tautu meitu bildinaht?
 Tautu meitu bildinaht
 Uf nahkofchu rudentiu?

Mahmin, tantàs wis nejahfchu,
 Bet us zitu tahlu weetu,
 Bet us zitu tahlu weetu,
 Tahlu, tahlu sweschunà.

Zahfchu es us Turku semi,
 Tur ar Turkeem iskautees;
 Tehwa semei grubti laifi,
 Brahteem ja-eet palihgà.

Zahfchu tur, kur plata lauka
 Saule kaulus balinahs;
 Zahfchu tur, kur pulkeem tezehs
 Afinainas upites;

Tur, kur schkehpi pulkeem gaida,
 Saules staròs spihdedami,
 Tur, kur skrohtes, lohdes skraida,
 Kara dseefmas daudfina.

Lizib's brahteem brihwestibu
 Birksim meh's ar afinim;
 Semes tehwan mihlestibu
 Meh's ar darbeem rahdisim.

G. F.

Baltijas aprinta komitėjai preefch kark eewainoteem ir 14. Juni eemakfati pee manis no Sumafites draudfes 55 rubl., no Lutrinu draudfes 50 rubl., no Strundas dr. 23 rubl. Kurfemes generalisuperdents: Ramburg.

Satw. Wiifchu apgahdatajs: J. W. Safranowicz.

!!! Augstu laimi !!!

B. K. Igam var rakstu nodrukāšanai Balt. mešīnē Nr. 24. f. g.: „No Zeltavas“ — līfauz daudf Zeltavneeki.

No Saldus kroņa pagasta teefas teef wiš nomitru- ſha, pee ſhi pagasta peederiga Bula ſaimneka, Martīna Butča, parahdu aehmeji un deweji zaur ſho uſaižinati, **21. Jult f. g.**, kurſch par weentgo iſ- ſehgſhanas terminu ſchini teetā noliktis, pee ſchis pagasta teefas ar waijadſigahm peerahdiſchanahm mel- detees, ar to pebraudeſhanu, ta pehſ ſhi termina ne- weens waitis ar ſawahm parahdu praſiſchanahm netiſs klaufhtis, bet turpretim muhſchiga klufuzeeſhana uſ- liſta; tāpat ar parahdu aehmejeem pehſ ſikama tiks darihtis. 1

Saldus teefas namā, 27. Mai 1877. (Nr. 441.) Preekſchēdetajs: J. Graubit. (S. W.) Teef. ſchihw.: Kūlpe.

No Babbeles kroņa pagasta teefas, Wauffas ay- riakl, teef wiſi tee, kureem nomitruſchais Kahrām- ſchais Puntis mahju ſaimneeks, Zahāis Puntis, lo pa- rahda buhtu palziſ, uſaižinati, ſawas praſiſchanas wiſmehtalaſis līhdi 3. Auguſt 1877. g. pee ſchis pa- gaſta teefas uſdoht, jo weblaki neweens waitis netiſs klaufhtis. — Tāpat teef aridſan tee uſaižinati, kuri nomitrujam paſchi lo parahda buhtu, līhdi tai paſchaj deenai ſcheit uſdohtees, jo žitadi ſikumiži tiks ſtrahpeti. Babbeles teefasnamā, 3. Juni 1877. 2

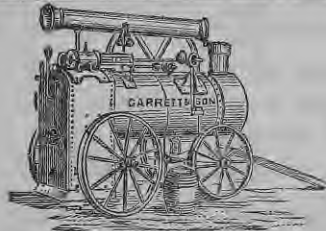
(Nr. 155.) Pag. teef. preekſchēdd.: J. Sommer. ſchihw.: J. Koſewſky.

Superfoffatus

un **Kaulu un Kāli mehflus,** apakſch

politehnikas iſprohwesſtanziņas kontroles, kura pīrzejem, tad wairak par trihs biſkaweem pehel, pīrklahs prezes prohwī par welt analiſeere, — pahrdohd

Ziegler's un beedris, Rihgā, pils-eelā Nr. 19.

R. Garrett un dehlu wiſwezakais, 1778. gadā Englantē atwehrtais fabriklis preekſch ſemlobyju maſchinehm, peedahwa teizami labi paſihtamahs

lokomobiles, danſ- kulamahsmaſchines,

wiſaddis ſeelumās, no 4 līhdi 10 ſirgufpehka. — Lehiakās zenās. — Wiſlabalahs norunas.

Wiſweeniga pahrdohſchanaſ = weeta pee

J. W. Gramana,

Rihgā, Nikolai eelā, blaſam ſirehſneku-dahreſam, preti gahſfabrikam.

Skohlas behrni,

wihreeſchu labrtas, atrohū uſtēmſchānu un labrtigu aplohpſchānu ſem uſſihtigās uſraudſbas, tā ſa arī mahzihu muſklā, pee muſklas direktora **Jh. De- mann,** Zeltawā, ſelajā eelā Nr. 75. 3

No žensures atwehſlehts. Rihgā, 20. Juni 1877.

Apakſch paſchu eerastu pahrraudſiſchanaſ kā arī ſimtu rublu prehmijaſ apfohlſchānu un 3kahrīgu atlihdſinaſchānu, tad peerahdita maſak wehrtiba, pret apgalowotu ſaturu, no

Baſarda ſuperfoffateem

augſtraghdīgu, maſaktraghdīgu un ammoniakaliņas jau pabri var peežwadſmit gadeem muhſu ſemē poſiſtami un eekſch bruhkes var ſabeem atraſi. Krahpjums pee

B. van Dyk, Rihgā.

Arklus, iſ kohka un dſeſes, kā: **Adlera, Ho- henheimes, Anglu un Sweedru;**

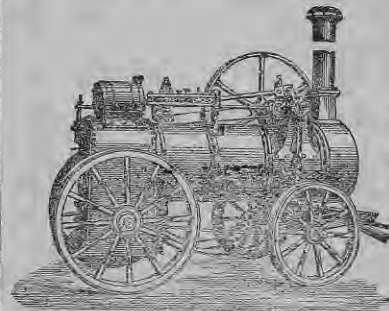
„Buckeye“

Amerikas ſahles un labibas plaujamahs maſchines;

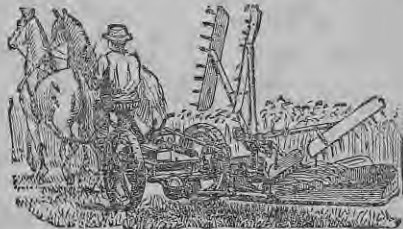
kulamahs maſchines

ar ſtiſtehm un ſitejeem; labibaſtihrifchanaſ- un eekſku-maſchines, un **Nuſton Prof- tora** lokomobiles un kuhlejuſ pahrdohd

Ziegler's un beedris, Rihgā, pils-eelā Nr. 19.

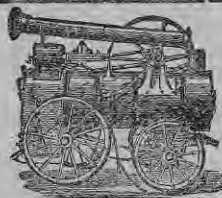

„Champion“ plaujamahs maſchines,

ar kura hm kurtſemē, Widſemē un Igaunijā wairak neſ kā 120 muſichās ſtrahda un kuras pee wahrda war peeſaufft.

B. van Dyk, Rihgā.

B. van Dyk Rihgā, Smilchweelā,

Claytona

lokomobiles un kulam. maſchines

Baſarda

ſuperfoffatus

un wiſadaſ lauffaimneeziſbas maſchines un rihlas.

Dhlaines muſichā,

pee Rihgās, teef eekſch **Sahlaines 1850 pubr- weetas plawas** uſ puſſeena un par nauđu iſdohtas. Klahrtalas ſinas pee muſichwaldibas. 2

Watſlas fehweſ

un kumeki ir pahrdohdami **Jaun-Platonē** krohnamuſichā. 3

Langdāles ſuperfoffatu,

teefſcham iſ fabrika **Anglijā,** Kulakſles piſſehta, pahrdohdam no lehpgera un arī peekemam apſelleſchā- nas uſ lelahm partijahm, ar apgalwoſchānu par ſaturu pehſ Rihgās politehnikas iſmeleſchanaſ.

General-agenti preekſch Kreewijās:

Goldſchmidts un beedris, Rihgā,

ſeelahs piſs- un kīhter eelas ſuhrf.

Manā apgahdeenā ir tiko iſnabhſchi un wiſkās grahmātu pahrdohtawās dabunamī trihs ſahſti:

Kapenes noſlehpumi. — Weens gads juhrmalē. — Dſihwibas apdrohſchi- naſchana. Maſka 25 kav.

H. Allmanſ,

Zeltawā, ſelajā eelā Nr. 21.

Latweeſchu teateris Zeltawā.

Dhtrdeen, 28. Juni 1877.

notiſs „**Sarkanam kruſtam**“ par labu weena teatera iſrahdiſchāna, iſrihſkota žaur laipniġu pee- paſiſtdiſhu no Rihg. Latw. teatera ahtereem, ſem **Adolf Allman** f. wadiſchanaſ. Iſrahdihs:

Miſgahjeji.

Behdu luga ar dſeadaſchānu, 3 žehleens no A. Dhrieka.

Pruhſchu un Frantschu biſes.

Žohku luga weenā žehleenā no **Schillira.**

Klahrtalas ſinas žaur programahm.

Swehtku komiteja.

Drulahs pee **J. W. Steffenhagen** un dehla. (Tē ſlaht peeliſkums **Wafnizaſ un ſkohlas ſinas.**)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Rohditajs: Sinas. Swehtdeenu atgadijumi. Palihgs ihstena laffa. Preeksch Zeligawas latw. furlmeimo skohlas. Misjones dahwanas. Zeligawas latw. pilsehta draudsē. Misjones lapa.

Sinas.

Jaunahs latw. bihbeles ar Deewa palihgu buhs nu drihs dabujamas; jau preeksch beidsama bohgena tahs drukas plahtes tohp fariktetas; jau ir mehginajuschy pahri effemplarus nodrukahst, tee bij preeksch Bielenstein mahzitaja, kas wisu to emendazijas darbu iswedis un 15. Juni gohda deenu swineja. Mums gadijajs tai brihdi Steffenhagen k. drukatawa eenahst, fur Bielenstein mahzitajs patlaban pee pirma effemplara no gatawahs jaunahs bihbeles stahweju un warejahm lihds ar winu faziht: paldeews Deewam, kas palihdsejis scho darbu gatawu peeredseht. Ra dsirdam, tad us September mehnesi warehs bihbeles jau buht drukatas un eeseetas un nahst laudihm rohkās.

Ari tas darbs pee **Kursēm. dseefnu grammatas** ir nu gandrihs jau lihds galam iswests. Rewideeretaju komisjone ar teem darba iswedejeem, Dschubstes un Jaunpils zeen. mahzitajeem, weselu nedelu kohpa buhdama nehma to wehl atlikuschy datu no dseefnu grammatas, dseefnu pa dseefmai zauri un galigi us wisu to saweenojahs, kahdas dseefmas lai nu paleef waj nahst tai dseefnu grammatā. Labs pulks no wezahm, mas derigahm, kas nebij nei dseedadams, nei ihsti lasamas, tika atmeftas pee malas, tapat no tahm, kas is wezu wezajahm latinisku waj reformazijas laiku dseefmahm wairak pahrzehlummu mehginajumōs bij atrohdamas, patureja to originakeem wistuwako un wisas, wahrdu pa wahrdam nehma pahrsklaidroht, tapat fur wehl til kahdu krahschnu atrada zitōs Kursemes waj Widjemes dseefnu krahjumōs, to nehma klahst jaunajā dseefnu krahjumā, tā ka muhsu draudsehmi eeksch sawas dseefnu grammatas buhs nu gan ihsti krahschns mantas gabals un katrs ewangeliuma tizigs bes kahdas peedaufschanahs warehs wisas schihs dseefmas sawam debes lehninam par gohdu skandinahst. Jaunais krahjums pehz nummureem buhs masaks nekā agralais, bet par to tur nebuhs neweenas paschas dseefmas, kas Dihzeneeku ruhme stahw. Sinams wehl nu aisees laiks ar galigo norakstu, zensuri u. z., tā ka preeksch gada beigahm wehl nespehs ari to dseefnu datu ween jau laudis islaist; bet gohds Deewam un pateiziba teem strahdneekem, kas wairak kā 7 gadus nepeekufuschy pee schi darba strahdajuschy, ka nu jau efam til twu to galu atsneeguschy.

Ischkiles swehtdeen to 29. Mai tika basnizā eewefts jaunais Ischkiles draudsēs mahzitajs W. Grim, kas atnahza no Mahlpils draudsēs. Ischkiles basniza ir tas wisuwezakais Deewanams muhsu semē un nau ne zil leela, tā tad ari bij wilm' un pilns basniztauschu un daudseem bij wehl ahra jastahw.

Jauno ganu un mahzitaju draudsē eeweda Ahdaschu prahwesta tehws Schilling lihds ar teem mahzitajeem Loppenowe no Juntascheem un A v. Broekhusen, wezo Ischkiles mahzitaju. No Mihgas rahtespufes bij atbraukuschy tee rahtskungi Berkholtz un von Wilm. No draudsēs pufes pagasta wezakais ar firnigeem apswiezinaschanas wahrdeem pasneedja jaunajam mahzitajam weenu dahrgā wahkā eeseetu latw. bihbeli. — Par Ischkiles basnizu runajohst gribam schē wehl par winu pahri wahrduš peemineht: Ischkiles Marijas basniza stahw pee wezahs pils drupahm un no wisas tahs buhwes wehrojohst ta ir tapati, ko 1186. gadā buhweja. To pili buhweja 6 gadi wehlaft. Basnizas leekruhme ir 37 pehdas gara un 34 p. plata, altara kohris ir 27 p. garšch un 26 p. plats. Dimi 4 pehdas beesi pihlari, weens basnizas widū, ohtrs altara preekschā, nes to wehwi. Muhri ir 6 pehdu beesi. Schini basnizā tika biskaps Meinhardts (mira 1196 g.) paglabahst, wehlaft biskaps Adalberts lika wina lihki us Mihgas dohmasbasnizu nowest. No 3. April 1777. gadā atrohdam usshmetu, ka pee toreisejeem leeleem pluhdeem Daugawā ihdens stahwejis Ischkiles basnizā 2 pehdas augsti. Pirmo mahzitaju wahrdi nau wairs rakstōs useimami. Skaidrakas peesihmeschanas sakhahs ar mahzitaju Bollikiju 1581. gadā.

Swehtdeenu atgadijumi!

(Beigums.)

Zeligawā aishrauzis un no bahnuscha isgahjis, redsu atkal, ka — wesums pakat wesumam brauz pee wagoneem un lahde wagonōs eekschā; — pa katolu eelu us eekschy eedams redsu, ka ir daschi lauzeneeki, laikam no Zeligawas apgabala, brauz pilsehta eekschā, un tē ari jau zitus mihtee schihdini aptur. ranga, kas teem ratu-preekschā, — derejahs, — dingejahs, un — tē ir weens schihdinsch ir jau manim preekschā stahjahs, jautadams: „faimneek", waj Jums nau kahda prohwe?" — „Bij gan diwas, bet weenu aismirsu mahjās, un ohtra ir isfritusi," atbildejis taisohs, ka teeku tam garam un us preekschu. Schur un tur, gan us eelas, gan bohdes redsu lauzeneekus ar schihdineem kauljotees, kuri beidsamee schodeen jo mudri un tschakli leekahs, laikam gan wakar labi isgulejuschees un isfchabojuschees. — Kohrteki nogahjis nomanu un redsu, ka mans kohrteka-faimneeks patlaban no basnizas kā pahrnahzis, ar weenu ohtru, kahdu wahzeeki, kas teizahs no Schenberges jeb Schimberkas esohst, — pa knurbulischam eemet. Es steidsohs to jautahst, waj es wehl waretu zil ne zil latweeschu basnizā deewakalposchanu aisspeht. Winsch us sawu stundeni paskatijees man atteiza, ka nu jau gan par wehlu buhschoht, jo lameht es lihds latweeschu basnizai aiseeschoht, tamedā ta jau sen buh-

fchoht „aus;“ bet ja nu es griboht latweeschu deewakalpoſchanu „lihdſtaifht“ — jeb „mitmachen“, kà wiſch teiza, tad man ja-ejoht drufzin wehlaſ uf pehz puſdeenas deewakalpoſchanu. „ſkade,“ tà wiſch tahlaſ teiza, „ka newarejaht labaf uf wahzbaſnizu eet.“ — „Waj tad Zuhſ wahzu, un ne latweeschu baſnizà bijah?“ es to praſiju. „Nu kà tad?“ — „Nu ja, ja,“ es teizu, „es noſchehloju, ka es newareju agraf ſchodeen ſelgawà buht; wahzbaſnizà es warbuht nebuhtu gahjis, jo es maſ pa wahzifki prohtu, bet buhtu labpraht rihta mahzitaju dſirdejis, nu tad eechu pehz puſdeenas deewakalpoſchanà. Kohrtela ſaimneekſ rumaja wehl par daſchadeem mahzitajeem, ſpreeda par weenu ſchà, par ohtru tà. — ſgahjuſcham un pamafam eedamam man eefchahwahſ prahtà, ko weenreis no kahda weza wihrina dſirdeju, kaſ teiza tà: „Lai ari kahdſ mahzitajſ deewſin zil „ſlikti“ ſpredikotu, tad tomehr uſmanigam un apdohmigam klaufitajam no wina „ſlikti“ ſpredika buhſ gan til daudſ ko mahziteeſ, kà tam zaur wiſu ſawu muhſchu buhſ iſ ta ko apzereht, un pehz ta ko dariht; jo daſch zilwekſ patſ nemaſ neſin, kaſ tam patiftu no mahzitaja dſirdeht: runa mahzitajſ ir kahdſ laizigaſ leetaſ pee garigahm peelihdſinadamaſ, tad tam kà „johkti“ nahſ preekſchà, un kad mahzitajſ par garigahm ween runa, tad tam atkal „meegſ“ nahkoht. „Ko tad nu lai ihſti mahzitajſ runa?!“ — Eſ wehlejoſh, kaut ir manſ kohrtela-ſaimneekſ buhtu ſchohſ praſta wihrina wahrduſ dſirdejis. —

Pee latweeschu baſnizaſ aiſgahjis redſeju, ka patlaban jau lautini pulzineem ween baſnizà ſteidſahſ un eekſchà eegahjis atradu baſnizu jau it pilnu tauſchu. Baſnizà, pret altari, bij ar ſakumeem un pukehm kraſſchui apwihti — kà ſauktu — gohda-wahrti uſzelti, kuroſ augſchà bij laſamaſ: „Blaujamee ſwehtki.“ — Drihſ ari deewakalpoſchana eefahkaſh, un lihdſ ar brango ehrgelu balſeem, ſimteem zilweku balſi Wiſſaugſtajam ſlawu un pateizibu dſeedaja. Sprediki mahzitajſ it ſirdigi runaja Deewa leelu ſchehlaſtibu ſlawedamaſ, un pamahzidamaſ, ka mumſ Deewam par wiſahm Wina dahwanahm un apſchehloſchanahm kà peenahkaſh ſirfniſi japateizahſ. Iſ wina runaſ ari nopratu, ka wiſch patſ pagahjuſchà waſara ahreſemeſ weſelibas-awotoſ biſiſ, un draudſei ſirfniſi pateizahſ, ka ſchi, winam pahnahkoht, to til mihligi ſagaidijufi un ſanehmufi. — — Schè baſnizà es til nu pilnigi ſajutu, ka ſchodeen ir — ſwehtdeena, un atgahdajoteeſ, ko es to paſchu deen Mihgà un ari ſelgawà redſejiſ, man it ſalkani ap duhſchu bij. Pehz ſpredika, kad deewgaldneekſ peenehma, es wiſu laiku kahjaſ ſtahwejiſ, wehlejoſh labpraht kur apſehſteeſ, jo manaſ kahjaſ ſahka kurneht. Bija tur daſchi wateji benki, bet tee bija til pilni kà peebahſti, un zitòſ benkòſ bija gan wehl preekſch 5 un 6 ruhmeſ, bet tee bija aiſſlehgti, un redſeju, ka kaſreſ, kaſ tajòſ gahja, ar ſawu atſlehdſinu tohſ atſlehdſa, un eegahjis atkal aiſſlehdſa. Reif redſeju, ka eepreekſchà manim kahdà benki ſehdedama dahma, kahdam baſnizaſ widu ſtahwedamam kungam ar rohku pamahja, tad ſawa benka durwtinaſ atſlehgufi, to taja eelaida. Eſ wehlejoſh, kaut ir manim tahda laime uſſmaiditu, — un uſ teem aiſſlehgtoſ benkòſ ſehdedameem ar luhgdamaſh azihm luhkojoſh, bet — ne ka, ne weenſ pahri mani ne-apſchehlojaſh. Tad nu apzereamaſ, ka nu pee

deewakalpoſchanaſ beigahm gan taſ wairſ neweeſn no jauna benkòſ ne-nahkſ, es pahri ta benka durwtinaſh, pee kura peefpeedeſ ſtahweju, pahrelejoſh, un weenu taja ſehdedamu gaſpaſchinau pakluſu luhduſu, lai wina atwehletu manim ari winaſ benki ee-eet, t. i., lai ta atſlehdſ un mani eelaifch. Wina eeflatijahſ manim azis, drufzin paſmihkneja, un palika atkal tàpat gohdigi un zeenigi uſ weetaſ ſehſchoht, uſ mani wairaf nepaſſatidameeſ, un eſ — atkal tàpat gohdigi un zeenigi pee benka peefpeedeſ — ſtahwoht. Pa tam weenſ manim blaku ſtahwedamaſ wezſ wihrinſch uſ mani ar ſkadeſpreezigu waigu noſſatijahſ; laikam gan taſ bij manſ dohmaſ nu ſapratiſ, un tadeht warbuht preezajahſ, ka taſ, kaſ winam nau nowehlehtſ, — ir manim ari netapa. Apſſatijeeſ redſeju, ka ziti ari, un pat daudſi weziſchi, — wiſu baſnizaſ laiku kahjaſ ween ſtahwoht, — arween uſ daſcheem ſehdedameem jauneem ſenkeem un ſkukehm ar ihgnumu ween paſſatijahſ, un manim — tahdu eerikti neredſejuſcham bij toreiſ un ir wehl tagad deewſgan ko brihniteeſ, kaſ tee par tahdeem baſnizaſ-benku ihpaſchneekem ir, kaſ diwi un trihſ war wiſu benki aiſnemt, un kaſ tad tee ziti par tahdeem baſnizaſ pirtneekem un eebuhweeſcheem, ka teem kà ſilkehm ſaſpeeſteem wiſu baſnizaſ laiku kahjaſ janoſtahw? — Eſ nu ſinamaſ biju weenſ ſweſchineekſ, un tadeht laikam uſ apſehſchanoſh nekahdaſ teeſibaſ netureju, un warbuht wehl tà kahdſ retaiſ; — bet tee ziti ſtahwedamee taſ laikam gan bija tahſ paſchaſ baſnizaſ-draudſeſ peederigee, un gan nekahdi ſweſchineeki; un tomehr, daſchi jau wezi palikuſchi, — wehl nebija ſewim teeſibaſ uſ apſehſchanoſh uſpelnijufchi. — Manim nu gan ſewiſ, zil wehl atminohſ, bij ari ſchehl, bet to ſtahwedamo weziſchu wehl wairaf, un tadeht teem aiſſlehgtoſ benkòſ ſehdedameem jauneekem gan meerigaſ noſehdeſchanaſ newehleju; bet zita nebij neko dariht, un deewakalpoſchanaſ beigſchanau gribedamaſ nogaidiht, benka galu ar elkoni peefpeediſ tureju, un tà tad — taiſnibu fakohſ, — no kahjahm nenogaſohſ wiſ. — U. Reekſtinſch.

Walihgſ ihſtenà laikà.

Eiſenaſ Nikolai baſnizaſ keſteriſ, Konrada Lindemaniaſ, ſtaigaja kahdà leetainà Nowembera mehneſcha deenà, 1498. gadà, rohkaſ uſ muguru ſaliziſ ſawa iſtabinà ſchurpu, turpu. Laiku pa laikam wiſch pee lohga peegahjis palika ſtahwoht, un ar pirkſtu lohga ſweedruſ noſlauzidamaſ raudſijahſ ahra uſ eelaſ, it kà tur ko gaiditu. Keſteriſ no auguma bija ſemſ, wahſch wihrinſch, ar plahneem eefirmeem mateem. Gihmiſ tam bija wahſch un ſchaurſ, peere frunkaina un azis rudaa. Tomehr iſ wiſaſ wina ſeijaſ atſpideja laipniba un mihleſtiba. Staigataja garee bruhnee ſwahreki bija tàpat nowezejuſchi, kà wiſi wina mahjaſ rihti, kaſ warbuht bija jau tehwi-tehwi laikòſ taiſtri. Iſtabina bija maſa un praſta, tomehr glihta un tihra.

Kad Nikolai baſnizaſ tohrua pulkſteniſ ſeſto waſara ſtundu apſita, attaiſija Lindemaniaſ iſtabinaſ durwiſ un ſauza: „Katrihn! he, Katrihn!“

Katrihne bija Konrada laulata draudſene, kaſ ſchini brihdi

bija aigahjuse us kuthi, kasu baroht. Draudsenes weeta eenahza wina jaunaka, til 12 gadus weza meitene Barbara.

„Kur tad Mahrtingsch schodeen til ilgi paleek?“ tehws eenahzeju prasija. „Waj winsch no dseedaschanas wehl nau pahrnahzis? Es dohmaju, ka winsch schodeen nemas nebuhtu gabjis. Tahda negaisa us eelahn dseedoht war ahtri palikt flims.“

Barbara purinaja galwu. „Winsch jau preeksch stundas laika atnahza un eegahja sawa kambariti, bet mahte to atkal aissuhhtija us basnizu.“ meitene teiza.

„Us basnizu? Kas tad tur winam darams?“

Basnizlungs wakar mahiti bahris, ka gehrbkambaris esohet netihis un grihdä leels tintes melnumis. Mahrtingam tas ja- isberschoht.“

Kesteris peeri farauzis prasija: „Waj tad mahte winam to lika isberst?“

„Mahte winam to lika,“ behris atbildeja. „Mahte fazija, ka Mahrtingsch no Jums dauds laba dabunoht, bet Jums par to neka laba nedaroht.“

„Labi, labi, Barbarin, tagad wari eet pee sawa darba.“

Rindemanis apgehrba mehteli un gabja ahstreem sohsteem us basnizu.

Pa atwehrtahm gehrbkambara durwihm winsch redseja, ka kahds 15 gadus wezs puika zelos nometees ar dselles gabalu tintes melnumu is grihdas kasija, un ar kamsola peedurkni allasch fweedrus no peeres slauzija. Kesteri eeraudsidams sehns farahwahs. Wina wahjisch bahls waigs peefarka, un smulaks tumfschi bruhnahs azis spulgoja ka diwi swaigsnites. „Do tu te dari, mihlo Mahrting?“ eenahzejs waizaja.

Sehns tagad stahwu uszehlees nesinaja azumirkli ko atbildeht. Bet kad kesteris to paschu wehl ohtr reis jautaja, tad schis wehl wairak nosarjis fazija: Krustamahte Katrihne fazija, es ahtrak nedabuhfschoht wakarinas, kamehr nebuhschoht scho tintes melnumu isdsehsis. Scho wakar gan man buhs ne-ehdufcham guleht ja-eet, jo tinte pa dauds dsiti kohka eewillkusees. Dseedadams schodeen ari neka nenopelatuja.

„Mahz us mahjahm!“ kesteris fazija. „Du esi darijis, zil paspehjis.“

Sawam mahtes brahlim pateizigi azis skatidamees Mahrtingsch gabja Rindemanim lihds us mahjahm. Istaba jau bija galds aplahs un silta putra kuhpeja blohda. Wisi fasehda ap galdu un pehz ihfeem pahtareem nama-mahte pasneedsa ilweenam teleki putras. Mahrtingsch ari dabuja sawu teesu, bet dewejas waigs winam schlihwu sneedschoht saweebahs un ta faskahbuse prasija: „Du tatschu to padariji,“ ko tew liku. Stahw rakstihis: „Kas negrib strahdaht, tam ari nebuhs ehst.“

Mahrtingsch nolaida azis, bet kesteris wina weeta nopeetni atbildeja: „Winsch ir darijis, ko warejis.“

Nama-mahte dedfigi ween randsijahs us Mahrtinga strehbschannu, it ka ta gribetu skaitiht, waj nau sehnam wairak putras eelchjuse. Mahrtingsch to manija, tapehz winam ta pa dauds schkidra putra, kur weens putraims ohtru dsenajahs, gandrihs kallä nostahjahs, til til winsch to wehl wareja noriht.

Behz wakarimahm nama-tehws „tehwa reisi“ un „Awe Mahrting“ noskairjis meta sawai laulatai draudsenei ar rohku, winam eet lihds zita fahnu kambariti.

„Mihla Rahtsch“, eefahza kesteris blakam sawai feewai us kohka benki nofehdees, „manim kas smagi gul us sids, ko tewim negribetu paslehpt. Til kuhdsama atlanj man wifu lihds galam issfahstih. Es dohmaju gar to Mahrtingu Luteru, muhsu audsekti. Kad es wina nowihtuschu seiju un plahnu waigu usskatu, tad man paleek bail, jo wina tehnam, manam mihlam schwahgerim, fwehti apfohlisohs par wina Mahrtingu gabdaht, ka tas mundris un spirgts reis no Eisenakas us Mansfeldi aiseetu. Bet tagad tas rahdahs ohtradi notift. Tas sehns paleek deenu no deenas teewaks un plahnaks. Ta winsch ilgi ne-isturehs. Sawu behdu maistiti winsch ehd ar sirdehsteem, un sirdehsti wehl tai paschai knapai pahrtikai wifu spehlu nolauwa. Tadeht, mihla feewin, turesim to Mahrtingu turp- mal mihlaku; tas mums ka tuweem radeneekem peenahfahs.“

(Us preekschu beigums.)

Preeksch Zeligawas latw. kurlmehmo skohlas eemakfati:

Zelg. Wahzu Triad. basn. upura dahwana	1 r. — f.
no Apriku un Salehnes dr.	8 „ 50 „
„ Freil. v. Brügggen, Aprike	6 „ — „
„ Sefawas dr.	72 „ — „
„ Sezawas (101 r. 56 f.) un Lambertmuisch. (10 r. 54 f.) draudsehm	112 „ 10 „
„ Grohbinas dr.	6 „ — „
„ Meschamuischas dr. wehl	1 „ — „
„ nel. Zelg. rahtuscha waktneeka Zahn Morgenstern, ko us mirschanas gultas skohlai bij nowehlejis	5 „ — „
„ Kursemes ritereschafes	150 „ — „
„ Zelg. magistrates stried. falihds. leeta stary Levy un Sommer	1 „ — „
	<hr/> pawisam . 362 r. 60 f.

Zeligawa, 3. Juni 1877.

Mahz. R. Schulz,

kurlm. skohlas direktors no Kurs. ufes.

Misiones dahwanas fanemtas no Edohles dr. 6 rubl., Luttrinu dr. 7 r. 44 f., Lafes 4 r. 65 f., Kaldabru- nas 6 r. 35 f., Zeligawas latw. lauku draudses 18 rubl.

R. Raeder,

Kurs. mis. generalreferents.

Zeligawas latw. pilsehta draudse

no 6. lihds 18. Juni.

1) Dsimusch: Carl Geklein, Jeannot Heinrich Rosenthal, Eduard Alexander Horst, Jacob Wilhelm Straulius, Friedrich Ludse, Nicolai Eduard Gustav Rudolph Schaefer, Emilie Rosalie Ulrich, Elisabeth Pelling, Johann Dietrich Ranbut un 2 nedshwi debni.

2) Uffaukti: bohtsfallaints Kristaps Freimann (atr.) ar Anne Swannits.

3) Mirusch: Emilie Freimann 7 gad. w.; Mariane Puika 4 1/2 mehn. w.; Lawihse Rein 1 gad. 4 mehn. w.; Eduard Niska 1 gad. 3 mehn. w.; Jeannot Ludwig Schwollmann 7 deenas; Annette Jürgensohn 1 1/2 gad. w.; Lina Häring 5 ned. w.; Christoph Johann Rosentein 2 gad. 7 mehn. w.; asst. sald. Kristof Weisberg 75 gad. w.; Alex. Joh. Wilh. Grünberg 9 gad. w.; Natalie Kuschina 7 mehn. w.; Anna Jankowski 1 gad. 8 mehn. w.; Jeannot Eduard Schul 1 gad. 4 mehn. w.; Lihse Silla 1 gad. 3 mehn. w.; Indrik Miklahw 53 gad. w.; Indrik Grant ast. 52 gad. w.

R. S.-j.

M i s i o n e s I a p a .

VI.

(Turvinajumä.)

Stary behrneem tikai pirmais dehls ir tehwa gohd's un mahtes preeks un zeriba, jaunaki behrni tohp tureti par gruhtu nastu, ihvaschi meitenes, ko daschlahrt mehds noslitzinaht teem elkeem par gohdu; wahji un newefeli behrni tohp ismest jeb dsihwi aprakti semē. Stary laulateem, stary wezakeem un behrneem newalda nekahda mihlestiba. Meh's nu gribam redseht, ka par to stipro apbrunotu tas stiprakais ir nahzis, tas Kungs Kristus ar sawu ewangeliumu, winam to pili panemt un wina laupijumu isdaliht. Pee tam winam bij japeepalibds Giropas walstihm, Portugischi, Franzuschi, Dahni, Ollandeeschi un Angleeschchi jau no wezeem laikeem, eekahrodami Indijas bagatibu, tur bij apmetuschees. 1600. gadā Angleeschu bagati Kaufmani andeles beedribu eezehla Indijas dahrgas prezes labad. Schai andeles beedribai isdewahs ar wiltibu, ar naudu un ar karaspehkeem Preeksch-Indija uswareht weenu pilsehtu pehz ohtra, weenu walsti pehz ohtras, tā ka drihs wifa ta leela seme ar 120 milionu eedshwotajem winai palika par ihpaschibu; winai paklausija karaspehki ar 60,000 Angleeschu un 200,000 dsimtu Indeeschu saldateem. Scho beedribu war usteikt, kad wina gahdaja par sawu pawalstneeku laizigu labklahschanohs, taisija zetus, tiltus, kanatus un eisenbahnis, eezehla labu waldischannu, un taisnu teefaspreeschannu; bet par Deewa padohnu, scheem tumfscheem paganeem to Ewangeliumu fludinahrt, wina maj ko behdaja, turpretim aistahweja ar wisu spehku to elka-deewu kalposchannu, ar sawu naudu ustaisija fagruiischohs elka-deewu namus, pee wina sivehtkeem lika saweem teem elkeem par gohdu ar leelgabaleem schaut un ar bungahm sist, skohlās netahwa bibheli lasiht jeb no Deewa wahrdeem ko mahziht, neweenam Indeescham, kas buhtu kristigu tizibu peenehmis, ne-atwehleja nekahdu weetu pee teefahm neds pee karaspehkeem; atraitnu fadefinaschannai, jaunpeedsimuschu behnu nokauschannai un wisadai paganu negantibai wina naturejahs prefim, bet to zil spehdama aistahweja; tā ka paschi tee eedshwotaji mehds faziht: „muhfu tizibai wajaga buht tai labakai, zitadi muhsu waldischana winu nekohptu.“ Un tomehr ar wisu spehku newareja Kristum un wina ewangeliumam leegt, ta stipra eenaidneeka skanstis panemt weenu pehz ohtras, jo misionareem tapat ka ziteem Giropescheem waldira newareja aisleegt Indija dsihwoht, tā mahziht.

Pirmees Indijas misionari nahza no Wahzsemes. 1705. gadā Merza mehnesi pee deewabihjiga Dahnu kehina Friedrich IV., kas waldira par Preeksch-Indijas pilsehtu Trankebaru (lantahrtē zaur mifejumu: Trankeberi), nahza weena atraitne, kahda schehlastibu luhgt. Kehninsch, sirdi fagrahbt's neween par tahs atraitnes laizigahm behdahm, bet aridsan par to lauschu garigu pohstu, eenehmahs prahtā, wineem nahkt palihgā un luhdsā teizamam profesoram Aug. Herm. Francke, Halle

eeksch Sakschu semes, waj newarohht winam kahdu misionaru atwehleht. Bartolomeus Ziegenbalg, jaun's kandidats, deewbihjigu wezaku dehls, bij labprahtigs eet pee paganeem, lai gan wisi laudis winu apsmehja, jo ap to laiku wehl neko nestinaja par misiones darbu. 29. Nowember 1705. g. winsch ar sawu draugu Heinrich Plütschau eekahpa fugi un pehz 7 mehnescheem atfneedsa Trankebaru; scho pilsehtu Dahni 1620. g. lihds ar 27 meestineem bij andeles deht par naudu nopirkuschchi; kehina wahrda te waldira Dahnu gubernators, tur dsihwoja Dahnu kaufmani un ziti eedshwotaji, kristiti, Moameda tizigi un pagani. Neweens pehz wina nebehdaja, bet wisi dsinahs ween pehz laizigas mantas. Tuhlit winsch gribeja eesahkt teem paganeem Portugischu waloda to preezas mahzibu fludinahrt, bet tee winu nesaprata; winam bij jamahzahs Tamuku waloda; winsch apmekleja behru skohlu un sehdeja kohpā ar teem melneem behrneem pee semes un mahzijahs Tamuku bohstabus smiltis rakstih, tohs bohstabus ismahzije's winsch pee Indeescha rakstumahzitaja mahzijahs Tamuliski lasiht, pahrtulkoht un runahrt; pehz 8 mehnescheem winsch bij ismahzije's to walodu, fa-aijinaja sawus zeeminus un teem fludinaja Deewa wahrdu's, ziti aridsan nahza pee wina padohnu mekleht; 1707. g. winsch eesahza sawā namā behru-mahzibu tureht; nezil ilgi, tad winsch Tamuku behrneem pafneedsa Mahrtina lutera maso katkismi, winu waloda pahrtulkotu, un dseedaja ar wineem garigas dseefmas; ikatru pirindeenu winsch ar saweem skohleneem isgahja us laukeem, dseedaja ar wineem dseefmas, kamehr laudis fapulzejahs, tad notureja behru mahzibu; laudis klausijahs, pehz ar winu aprunajahs par to, ko no behrneem bij dsirdejuschi; 20. Mai 1707. g. pirmee 5 Tamuli dabuja fw. kristibu; un Ziegenbalgs usbuhweja masu basnizu, kur wareja spredukus un fw. sakramentus notureht; pehz 5 gadeem bij jau 100 kristitu, un pehz 50 gadeem jau bij tai plaujama eegahjuschi 7 ziti Wahzsemes misionari un draudses lohzeklus skaitija pa tuhstoscheem. Wisuwairak sirdeshtu Ziegenbalgam notika no teem Giropescheem, kas gan sauzahs par kristiteem, bet Kristus wahrdu aisleedsa un sainioja ar saweem darbeem, ar lahdeschannu, peedserchannu neschkistibu; pats gubernators wina eenihdeja un wina eemeta zeetuma, kur winam bij 4 mehneschus jasehsch bes darba; no zeetuma islajts winsch no sawas draudses ar preeka asarahm tika apweizinahts. 1714. gadā winam bij jabrauz uf Giropu no Dahnu kehina luhgtees palihgu pee ta darba, kehinsch winu eezehla par prahwestu par wisu Riht-Indijas misiones druwu; no misiones draugeem stiprinahts winsch pahrbrauzā atkal 1716. g. un wehl wareja leelaku basnizu eeswehtih un skohlu preeksch skohlmeistereem eezelt, bet no wahjibas pahrneemts winsch eegahja 35 gadus wezs sawa Deewa preeka 23. Februar 1719. g. Winsch bija pasemigs deewawihrs ar apustulu sirdi un garu, tā ka ari pagani winam gohdu dewa. —

(Uf preekschu wehl.)

Latw. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No jensures atw. blehts. Rihgā, 16. Juni 1877.

Drukahs pee J. W. Steffenhagen un dehsa.